

© TDC

Asociación de Recolectores de Cacao Silvestre Yuracare (ARCASY)

Wilde cacao uit Bolivia

In het Boliviaanse deel van het Amazonebekken, meer bepaald in de laaglanden van Centraal-Bolivia ten noorden van Cochabamba, wonen de Yuracaré, een inheemse bevolkingsgroep van jagers en plukkers. Een belangrijke economische activiteit van deze kleine gemeenschappen is de pluk van wilde cacao of boscacao, onder chocolademakers gekend als een kwaliteitsproduct.

De laatste decennia wordt de habitat van de Yuracaré echter steeds meer bedreigd door ontbossing. Met de hulp van de nieuwe grondwet die autochtone gemeenschappen een aantal rechten geeft op hun 'oorspronkelijke territorium', willen de Yuracaré hun levenswijze redden. Daarom richtte de Raad van de Yuracaré in 2011 ARCASY op, een vereniging van zo'n 150 boscacaoplukkers, met als doel het vinden van betere verkoopkanalen voor hun wilde cacao en het genereren van inkomsten voor de gemeenschap.

Fairwild

Op zoek naar advies en ondersteuning klopte ARCASY aan bij Rainforest Exquisite Products SA (REPSA), een Boliviaans bedrijf dat al langer actief was in het fairtradecircuit. Na studiewerk bleek FairWildcertificatie de meest geschikte piste. Voldoen aan de sociale criteria en de milieu- en kwaliteitseisen was geen evidentie, maar met de financiële steun van TDC behaalde ARCASY in 2012 als eerste producent van wilde cacao het **FairWild-label**. Certificatie is echter geen garantie op klanten. Bovendien had ARCASY nog heel wat werk om de organisatie te versterken.

Beheersplan

De voorbije jaren stak Arcasy veel energie in de opmaak van een **'Beheersplan voor de pluk van**

wilde cacao', en dat in nauw overleg met de Boliviaanse overheidsdienst voor bosbeheer. Zo'n plan is uniek voor Bolivia en geeft de Yuracaré enerzijds de

Project in cijfers

Aantal betrokkenen: 300 families

TDC steunde Arcasy 2 keer

Project 1

Duur: begin 2014 — half 2015

Wat: start organisatie + behalen Fairwild-certificering

Totaalbudget: € 72.770

Bijdrage TDC: 75% = € 54.580

Project 2

Duur: begin 2016 tot eind 2017

Totaalbudget: € 186.000

Bijdrage TDC: € 139.500

verplichting om het woud te beschermen, maar anderzijds ook het officiële recht op het plukken, transporteren en commercialiseren van wilde cacao voor de binnenlandse en de buitenlandse markt.

Verzamelcentra

Dit Beheersplan werd vervolgens vertaald in jaarlijkse 'Plukplannen' voor 11 afgebakende zones. Met nieuwe projectsteun van TDC is ARCASY momenteel volop bezig met **de uitbouw van 11 verzamelpunten**, één voor elke zone. Het gaat om plekken waar de leden van ARCASY hun wilde cacao naartoe brengen en onmiddellijk betaald worden aan een prijs die hoger ligt dan die van de klassieke opkopers. Tegelijk zijn het ontmoetingsplekken waar de medewerkers van ARCASY de kans krijgen om de verspreid wonende families informatie en vorming te geven. Op die manier kunnen zij verder werken aan de kwaliteit – ook boscacaobonen moeten een droog- en een fermentatieproces ondergaan – en aan een verbeterd registratiesysteem met het oog op traceerbaarheid.

Zo'n registratiesysteem is ook belangrijk in functie van bio- of fairtradecertificatie. Voor kleine producen-

© TDC

ten bestaat immers de mogelijkheid om als groep gecertificeerd te worden. Concreet betekent dit dat ARCASY een intern controlesysteem (ICS) op poten zet, waarbij een hele reeks gegevens over de oogst worden verzameld en bijgehouden. Een externe certificeerder beoordeelt het functioneren van het controlesysteem, aangevuld met een beperkt aantal inspecties.

Een zwak punt van ARCASY zijn de financiële middelen. Daardoor kan slechts een deel van de oogst opgekocht worden en zijn de families voor de rest aangewezen op opkopers. Een van de actiepunten van het huidige project is het bekomen van een krediet om dit probleem te verhelpen en **het volume aangekochte cacao te verhogen**.

Commercialisering

Het achterliggende doel van het project is het verhogen van het inkomen van de plukkers. Een belangrijke stap daartoe is het breken van de traditionele rol van opkopers en tussenhandelaars. Daarvoor is vooruitgang nodig op twee terreinen: enerzijds een bredere financiële basis voor ARCASY waardoor ze meer cacao van hun leden kunnen aan kopen, anderzijds een verbeterde toegang tot de markt. Momenteel werkt ARCASY hoofdzakelijk met twee Boliviaanse cacao-bedrijven, Sumar en Chocolates Para Ti. In het kader van het lopende TDC-project zijn verantwoordelijken van ARCASY naar de grootste biobeurs ter wereld geweest, Biofach in Nurnberg. Daar konden ze **rechtstreeks contacten leggen met de bio- en fairtradesector in Europa**.

In 2014 en 2015 behaalde ARCASY een eerste keer een biocertificatie. Die aanhouden is een dure aangelegenheid, dus werd ze na 2015 niet verlengd.

De organisatie voldoet wel nog steeds aan alle voorwaarden en wil haar **interne controlesysteem verder perfectioneren**. Op die manier kan een nieuwe bio- of fairtradecertificatie snel worden behaald wanneer (nieuwe) klanten daarom vragen. Dat zal in 2017 mogelijk al het geval zijn voor een Amerikaanse klant via Chocolates Para Ti. Daarnaast bekijkt de organisatie ook de opportuniteit van een certificaat van Beschermd Oorsprongsbenaming.

© TDC

DE BELGISCHE
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING **.be**